

FRANGAS NON FLECTES
Gower Earl Gower.

Harvey Cushing

1924

4.

The Contente of this litell Boke be theis ffollowinge:

ffyrste the Originall beginning of phisike and Surgerie and who were ffounders and beginners of the same in order as they were and as they be sett forthe in picture in the Surgions hall wt certayne also Authorites of Surgerie studyd and drawne owte by me at the Contemplacyon of the Surgions

Next ffolowith here a lytill Compendious treatyse of Surgerye devyded in seven hedes or Chapitours

The fyrste hede contaynith the dyversities of Imposthumes and Inflammacons according to the humors whereof they be made

The Seconde contaynith the Cure and helpe of the same inflammacons wt certayne generall Rules to be obseruid in all Cures of Surgerie

The thirde Chapitour contaynith the dyversities of vlceracons and the Cure and helpe of the same with certayne generall Rules concerning the temperaunce and qualities of the ptie that is vlcerate wherby the Surgion maye vse his dryinge playster to the dryar ptes and the lesser dryar to the moyster pte allwaye to worke according to the temperure and qualitie of the Membre

The ffowrth Chapitour contaynith the Cure and helpe of all vlceracons by Mundificatives Maturatives digestives and incarnatives wt certayne Receyttes of the same ffor an Example and whereamonge all other Canckers be made hoole and all other vlceracons of what humor so ever they be.

The fifte Chapiture contaynethe the Inwarde ulceracions
of the longes / the Reynes the bladder the Guttes / with
other inwarde partes of the Bodie wt the Cure also and
helpe of the Same / And allso the wondes curable
and howe to Stoppe bloode

The Sixt Chapiture contaynethe howe the Surgion
shoulde order and prepare his metalles gummes and
other his Simples by Burning wesshinge and sherthing

The Seventh Chapiture contaynethe the Epilogge
that is a shorte rehersall of many Remedies above
Rehersed And also contayne Excellent Playsters
of Galen and other Lerned men to be used as yor
graces moste Excellent knowledge (wt thadvise of yor
graces most Lerned phisitions) thinketh best

And also myne Oppynion according to lerned autho-
rite of Auncient Authores of Surgiarum that
wolde to God my body coulde labour or my hart coulde
thinke that thinge that myght do yor most excellent
Matie good whiche I of all other yor graces most humble
and Obedient Subiecte am bounde to do whiche
knoweth Jhesu who longe preserve and contynewe
your grace to Raygne over us

By yor graces most bounden humble
Subiecte and dayly Orator

Will Cromer

Theis ben the Names of Auctoritie gathered by me of the olde & Auncient Authours of Phisike and Surgerie to ornate and settforth the Barbars Hall according to thoriginall beginning and so forth to the Professours of the same in Order which nowe moste goodlye ben sett forth in Pictures within the sayd Haulle.

Dimanauit a Deo Medicina, & a Rege summatibusq̃ Doatioib⁹ cumilabitur. Eccle 38

Medici Disciplina caput eius in sublime tollet, et corã magnatib⁹ insigniter laudabitur Ecclesiasticus.

Esaias prophetarꝫ facile primus, ulceri laborantis Ezechie massa ficorꝫ pro cataplasmate imposuit, & facto citius curauit, omnem uim morbi altissime grassantis: Esaias 38

Eliseus quo non sanctior alter, Naamã leiprosum curauit Eliseus 4° Reg. 5°

Raphaell filium Thobie admonuit, ut paternos oculos piscis felle illineret Raphaell 4° Reg. 5°

Apollo Jouis filius, ex latona matre natus, apud Archades regnãs ait inuentum medicine meum est, Ægyptij suum esse dicunt: Arabes sibi Vendicant, suum greci confirmant: Apollo

Esculapius apollinis ex Coronide filius perpetuis laudibus dignus Medicinam amplificauit: Esculapius.

Podalyrius et Machaoñ, viri Illustres & fratres. medendi gr̃a Agamemnonem ad Troiam sequti sunt Podalyrius.

Orpheus Græcorꝫ vetustissimus De re Herbaria librꝫ edidit Orphæus

Apis Rex Herbarꝫ studiosus, artem medicam illustrauit. Rex

Mithridates ponti rex, multarꝫ linguarꝫ interpres, Regnum suũ Vnica rei herbarie, & Medicine disciplina nobilitauit, a quo Mithridates nomeñ accepit:

Rex — Gencius Illyricorum Rex, medicine studiosus, a quo Gentiana Herba nomen accepit: Ut Dioscorides ait.

Rex — Juba Mauritanie Rex, studio Medicine suo tempore claruit:

Rex — Agrippa Rex Judeorum in re medica preclarus, a quo Unguentum agrippe nomen accepit.

Rex — Lysimachus Rex, herbarum cognitione magis, quam regni sui gloria nobilitatus est, a quo Lysimachia herba nomen accepit:

Reges. — Reges multi hanc artem Medicam suis studijs & laboribus, vastas, Regionum solitudines, montium iuga abdita terre uiscera pagrando claram illustremque fecerunt:

Homerus Iliados xj° — Homerus Unicus fons ingeniorum medicine amator, et laudator eximius, Inquit, Unus quippe Medicus multorum e instar habendus

Chyron — Chyron Achyllis preceptor, saturni filius, herbarie artis primus, assertor, Medicinam illustrauit

Alcibiades — Alcibiades prusiensis, instar numinis, apud Illiricos receptus est Medicus:

Menecrates. — Menecrates Medicus, communibus suffragijs, Uno ore plebicule & Senatus, Jupiter terre appellatus est:

Erasistratus. — Erasistratus Crysippi Discipulus sanato rege syrie anthiochio centum talenta Dono accepit:

Critobolus. — Critobolus philippum Alexandri magni patrem deploratum ac Defletum sanitati restituit:

Hippo. — Hyppocrates omnium salutarium preceptorum semina nobis prebuit, que fata expugnant: et languentibus Vitam prorogant:

Aristoteles — Aristoteles Peripateticorum facile princeps, Medicine elustrator, quem nature consiliarium merito uocare possumus.

Soranus Ephesius vir multarum lectionum, rome artem medicā exercuit, Hadriani temporibus. De q° Galenus mentionē facit li° De sectis: | Soranus.

Christus Galileam plustrans: languores, morbosq; varios curauit: Leprosum protensa manu, Centurionisq; famulum exitiosa palasi laborantem liberauit, Socr petri febrientem aptam ministerio reddidit: Paralitico iubet lectum tollere, sputum terre mixtum oculis ceci illinit, Mulierem sanguis profluuio laborantem, uirtute, a suo contactu, emissa sanauit. | Chrus.

Paulus ad Thimotheum, Noli adhuc aquas bibere, sed modico uino utere, propter infirmitates stomachi. | Paulus

Apostoli oēs Medici ordinis instauratores fuerunt: | Apostoli

Ego arte sum Medicus a Chro ad Euangelium uocatus: | Lucas.

Theophrastus om̄ optime, et uerissime res Medicas. & herbas expressit: ad eum igitur uelut ad sacram anchorā confugiendū ē, q̊ties in noscendis simplicibus suborta fuerit dubitatio: | Theophrastus.

Dioscorides Democritum quidem, ac Platonem imitatus, discēde sapientie causa, diutinas perigrinationes suscepit, cuncta plustrādo: studio querendi herbas, huic igitur Vni magis est credendum quam centum Pandectis: | Dioscorides:

Cornelius Celsus medendi solertia mortis, a faucibus plures eripuit: Vnus quidem ꝑpaucorum fuit, qui eloquentiam cum sapientia coniunxit: | Cornelius Celsus:

Omnes sectas noui. & nemini me postponendum fateor, et ab ipā adolescentia, Vulgi famam contempsi, & Veritatis sciē studio flagraui. | Galenus:

Orebasinus ob incomparabilem Doctrinam, pene pro deo habitus ē. Libros plures, optimosq; composuit. q̊s nephanda rei lrarie clades absorbuit. | Orebasinus.

Aetius Galenū imitatus, plus olei, q̄ Vini expendit: assidue lectiōi intentus. | Aetius

Paulus Ægeneta: Paulus Ægeneta Galeni emulus, aut egris mederi, ac inter Doctissimos, eosdemq; prestantissimos, versari solebat:

Auicenna: Auicenna tempus p socordiam defluere non sinebat:

Rasis Rasis in sanandis, curandisq; corporis egritudinibus exptior nemo

Serapion Nullus cum ratione medicamenta componere, aut compositis uti potest, nisi simplicium medicamentorum uires memoria teneat:

Auenzor Non satis est nouisse Medicamentorum facultatem simpliciter, & in genere, sed quoto ordine, id prestare possint.

Sequuntur Chirurgi naturales.

Chirurgi Naturales. Chirurgi naturales, medici sunt, qui manu medentur, quorum offitium est abscindere, Vrere, et Luxata reponere, quos oportet totius nature esse peritos, ut cauũ carne impleant, equale Cicatrice obducant, & carnem supcrescentem tollant, quod facere minime possunt: nisi laborantis pticule temperamentũ, et Medicamẽtorum facultatem cognoscant:

Joannes De Vigo Nam recens, Vetusq; Vlcus, nihil indicat. qniam siue recens, sit, siue antiquũ, eandẽ curationẽ requirit.

Largilat: Si phlegmone una cum Vlcere sit, nemo carne implebit, nel glutinabit, priusq; phlegmone sit discussa:

Guido. Si cauitatem alte reconditam habeat, ut sanies ex ea prona nõ effluat, oportet ut moliamur effluxum:

Lanfranchus. Sanguis est generande carnis materia: Natura opifex ex tẽperato sanguine temperata caro efficitur.

Silicetus Propter ptis imbecillitatem, & fluxionis malitiam non sanatur Vlcus.

Fieri non poßit carnis productio: cauitatis impletio, cicatricisq; inductio, nisi subiecta caro, pro naturali modo se habeat. Arnoldus.

Nemo Vnq curabit, nisi prius maligni succi, fluxum ab Vlcere diuertat. Halc abbas.

Manente causa coniuncta, impoßibile est remouere affectum paucißi. diebus curari Vlcus contumax potest, si causa abscidas. Paulus.

Sequuntur Authoritates neceßarie ad Chirurgos.

Vbi carni producende studemus, a Medicamentis adstringentibus cauendum est: eo quod sordes Vlceribus arctius affigant.

Caro supercrescens medicamentorum sola ope pficitur.

Vlceribus frigidum mordax est: cutim obdurat, & dolorem insuppurabilem facit.

Que modice calefaciunt, Dolorem sedant, & quod contentum est in Laborante pticula Digerunt.

Si humor sit uehementer impactus: in loco dolente, euaporantibus, et resoluentibus est utendum.

In Vlceribus, a uino cauendum e. ubi inflammationis suspitio adest. alias dare nihil uetat: Vinum omnis Vlceris, qua Vlcus est, medicamentum est ~~optimum~~.

Omnium Tumorum, qui preter naturam sunt: Varietas ex eius quod influit natura nascitur.

Poßibile e inuenire motum aliquem, omnibus musculis quiescentibus, Musculus tamen est motus instrumentum.

Non Debemus semp alienis uti inuentis, aliorum uestigia sequentes. nihil per nosmetipsos decernentes: hoc enim est alienis oculis Videre, alienis auribus, audire & aliena sapere intelligentia.

Sequunt^r^ Dicta iam
Empiricorum.

Ingenue fatemur, nec inueniendi, nec Docendi, apud nos ordinē aliquem ēē necessariū, sed solius fortunę fauorem.

Expto Emperico, nihil ad completam notitiam deest:

Satis est nobis, si remedijs commode Vtam^r^, quib9 usu sunt magistri nostri:

Fabor lignarius, aut ęrarius, q^o^ pacto ars eius fuerit inuenta, non inquirit: sed a magistro suo, edoctus usu eam probat. et sic claru nomen assequitur.

Galenus Medicoꝝ, & Chyrurgoꝝ om̄ facile primus nos non Damnat: sed his uerbis laudat & admittit. Equidem ut uerum fatear probabiles sunt Empericoꝝ medicoꝝ rationes, et ra^o^nales parꝝ contra eos posse adducere, qui experimenta, quę crebro accidunt: memoria, et imitatione assequūt^r^.

Ocularius ego medicus sum, ophtalmiā, hypophtalmiū egilopas, Cataractas, sola experientia curo.

fonson.

Primū caput De Solutione continuitatis in carnosa pte, scꝫ De phlegmone primo. siue inflammatione, Herpete, Erysipilate, Igni, psico carbunculo, pruritu, psora, morbillis & variolis.

Solutio continuitatis, que in carnosa pte contingit, Apostema Vlcus, aut Vulnus appellat^r. Ois autem tumor, siue Apostema ex humore aliquo, aut flatuoso spiritu generatur, Si ex huore calido, scz ex sanguine solo, uel colerico, phlegmone, siue infla matio uocatur: Si ex bili tenui Herpes, Si ex bili feruente et sanguine Erysipilas. Si ex bili crassa feruente, et multum torrida, ignis psicus, seu pruna carbo. Carbunculus, antrax, siue Gangrena, (que uia est ad siderationem) uocabitur: — Phlegmone.

Si ex frigido humore, scz ex tenui pituita, oedema siue laxus tumor, Si ex crassa pituita, una cum Melancholia, Scirrus uocabit^r, Ex eodem etiam humore, Sephiros, Scropule, Glandule, Adene, & Bubones nascuntur: — Oedema.

Ex humore Melancholico Vlcera Cancerosa, Gangrenosa, commedetia, cacoetes, et male moregirata oriuntur — Cancer.

Vbi enim flatulenta materia copiosior fuerit, talis enim tuor ab Auicenna flatuosum, siue Ventosum Apostema uocatur. — Apostema Ventosum.

Humores des simul miscent^r aliquando in Apostemate, Si enim alter alteri dominet^r, Dominantis nomen preponitur. ut phlegmone Erysipilatosa, aut Erysipilas phlegmonosum. a Dominio sanguinis & coleri. Si pares sint humores, dicim^9 phlegmone et Erysipilas, aut Erysipilas & herpes teste Gal^o — Gal.
xiij^o Methodi, folio secundo.

Est aut phlegmone tumor calidus, durus, renitens, et dolore plenus, a sanguinis fluxu preter naturam tantu proueniens: teste Gale^o xiij^o Methodi foli^o p^o, cuius signa sunt rubor, tensio, & pulsatio, et in omnibus ptibus corporis contingit: teste Gale^o Decimo tertio fo^o vj^o. — Phlegmone quid est. — Gal.

Herpes & Erysipilas tenuitate humoris differunt, Biliosus succus, qui Herpetem generat, sua tenuitate carnosas omnes ptes, pertransit et cutim siue cuticulam superiorem erodit, Erysipilas ex bilioso crasso, et feruente sanguine generatur — Herpes Erysipilas.

Ignis Persicus. Ignis psicus carbo à Gale° ad Glanconē uocatʳ, ex bilioso, crasso, torrido, et feruente sanguine generatʳ. qui urendo Vlcus cum crusta facit.

Carbunculus. Carbunculus eiusdem spēi ulcus est, sed in hoc drt ab igni psico ex sanguine nigro, crasso & feculento generatʳ incipit aliquando a pustula:

Pestifer Bubo. Pestifer etiam Bubo multū feruet, in locis laxioribus generatʳ Phagedena Vlceratio est, cum inflammatione erodens usq; ad ossa. Sunt aliæ inflamatiōes oculoꝝ. Gutturis, & aliaꝝ ptiū internarum: sicut sunt pleuritis, peripneumonia & similes, Ex rufa bili seu flaua alijs & alijs humoribus pmixta, aliæ & aliæ inflamationes & lesiones inferuntʳ, quoniam suapte natura, uaga p uniuersum corpus spargitur, Si ad ossa uel ad intimas ptes musculoꝝ mergat, dolorem artuū causat. Si ad cutim ictericiem, aut pustulas, Si ad caput mittatʳ iteꝝ p nares & os defluit, et in ipis ulcera & pustulas generat, Si ad oculos lippitudinē, si ad reliquū corpus pruritum adducit.

Pruritus. Est aūt pruritus excrementoꝝ sensus teste Gale° 5° de syntomatū causis fo° xlviij°. Prurigenū Psoram, Lepram siue scabiem salsa, amara, & nitrosa sangnē pmixta producunt. Qui psora id est sabie cum pruritu laborant: crebrius pruriunt, & scalpendo nihil iuuantur nisi purgetur corpus,

Psora: Psora & lepra similes quasi sunt morbi cutis ex crassioribus adustisq; humoribus musculis infixis originem habentes, Lepra a Cornelio Celso impetigo excorticatiua uocatʳ a Gale° li° de diffinitionibus et a Plinio li° xxvj° cap. pmo Lichine Vocatʳ. A multis etiā Elephantia uocatʳ, quę non solum cutim sed carnem corrodit, Eoꝝ enim pedes et manus, qui hunc morbum patiūntʳ, intumescunt, et squamas profundas emittunt

Qui psore laborant, profundas squamas non emittunt, sed continuo pruritu vexantur, ob crassiorem succum (ex quo fit) musculis impactum, A cholera alia symptomata, in cute nascuntur, scz pustule minores, quas morbillos vocamus. Morbilli
qui ex admixtione bilis cum sanguine fiunt, Variole Variole
que a Gale° exanthemata vocantur, ex bilioso sanguine fiunt, Tenues alij humores exulcerationem faciunt potius q̄ tumorē. Hactenus De inflammationibus, quarꝝ multa sunt alia nomina, que a Gale° l.° De Tumoribus & secundo ad Glauconē capite sexto, et ab Hyppo. li° De Vlceribus abunde tractantur, Sed de noībus nō multū est curandū modo rerꝝ substantiam & essentiam cognoscamus, que facile a colore cognoscitur. Si flavus, aut pallidus sit color. coleram, si albus pituitam subesse demonstrat: Sed q2 est hic sermo de solutione continuitatis est sciendum. qd continuum, quatuor modis soluitur, scz fractione, erosiōe, Gal.
contusione, aut incisione; teste Gale° duodeci° methodi folio octavo

Secundum Caput De Cura inflammationū: et Apostematum, et de Ordine Curationis scdm Tempora.

In Cura inflammationū, que a fluxu proveniunt, sive non ab evacuatione est incipiendū, aut per purgatoria medicamenta, aut p sanguinis missionem, aut repellēdo in vicinas ptes, aut digerendo, p poros, Primo enim pur gandum ē corpus, consensu om̄ doctorꝝ, purgato corpore

Ptem inflammatã pfundere, ac supsinire his medicamentis que repellunt, id quod influit, et que robur, aut uim pticule affecte prebeant: Si moderata fuerit inflammatio suffi ciunt repellencia medioccria, qualia sunt oia frigida. Si uiolentior sit influxus ualentioribus e utendum, Austeris et acerbis, ceteris temporibus digerentia, siue coquentia repellentibus sunt miscenda, ut in augmento repellentia prepolliant, In statu ambor equalis portio, aut digrenti nis intendatur, In Declinatione Digerentibus solis utimur et hoc uniuersaliter uer e in his affectibus a fluxione pendentibus. nisi fluxio ipsa erumpat in ptes, que pcipa lioribus membris propinque sunt. ut cerebro, corde, hepate, uentriculo, aut si materia sit uenenosa, et pestilens in his affectibus repercussiuis non utimur, etiam si materia sit crassa, glutinosa, & profunda, repercussiua non sunt appo nenda. ut in pleuritide & Ischiade in eiusmodi affectib in principio anodynis utimur, post coquentibus & digerentibus. habita semp rõe totius corporis, si uacuat egeat. In Ischyaticis et initio pleuritidis in principio mitiga toria sunt apponenda, non repellentia, teste Gal° dec° comp. m. P. In alijs etiam inflammationibus ubi uehe mens est dolor, precipua intentio erit mitigare dolore ob id cogim sepe uel statim ab initio, uel paulo post aliquod degerens misceri, siue mitigatorium. Si copli cati sunt multi affectus, scopi plures erunt compositionis medicamentor. Quod si fiat inflammatio non ex fluxu sed ex inflammatione humor in loco aliquo tunc re pellentia, non sunt adhibenda, sed ea que degerunt et repellunt

Canon de Ordine curãis scdm tempora.

Quibus affectibus repercussiua nõ sunt apponenda

Curatur enim phlegmone sive inflammatio à Gal.o deci.o tertio Methodi, folio 5.o in principio repellentibus, sci. oleo rosaceo et similibus, cathaplasmate; masa uena, et scarificatione, Si uehemens sit inflammatio, mittendus est sanguis copiose, aut cito degerat[r], ne in malignum Vlcus: sci. Gangrenã, seu syderatione uertat[r]

Quomodo Gal. curat inflamationem: ex fluxio-

Eodem enim modo scribit Galenus ad Glauconem libro s.do cap. de causa inflammatiõis, turpiter igitur errant, qui nõ obseruat, quatuor tempora curandorum apostematum, qui eni relaxantia sive digerentia in principio apponunt inflamatione augent: Astringentia in principio partem corroborat, et materiã influentem repellunt. Refrigerantia, et repelletia sunt solanum, semp vivum, portulaca, Vmbelicus ueneris. psillium. lactuca. Endiuia. plantago, et id genus similia.

Refrigeratia et repelletia.

Corroborantia et confortantia sunt austera, acerba, que infrigidant. exsiccant, et astringunt, qualia sunt lychimacia glaustũ, pentaphiloy, cauda equina, folia rubi, Rhan.
De his fusius suis locis postea dicemus: Cauendum est in raris corporibus ab acribus & multũ adstringentibus Valde adstringentia aliqn ab oculis raritatem, et sensus prop titudinem dolorem inferunt. substantiam ptis uiolenter contrahendo, concludendo, acria irritant, potius q. digerunt, aut cicatrizant. qualia sunt sandracha, calx uiua, chalcitis, mysi sory. que multum exurunt, nisi sint bene lota: usta et preparata

Corroboratia et confortatia

In oib. inflammatiõibus si humor uehementer impactus fuerit in loco dolente, non amplius utendum ē repercussiuis ad locum affectum, sed digerentibus. teste Gal.o xiij.o methodi.
Digerentia sunt sive resolutiua sive rarefactiua, sive euaporatiua, sive Diaforetica his nominibus à recentioribus appellat[r]. Chamomilla, Mellilotum, Radix althee, radix ciceris agrestis, parietaria, lilium album capillis Veneris, hec et similia

Digerentia.

Citra morsum, et attractionem digerendi, siue discutiendi facultatem habent, ut postea fusius de digerentibus dicem[us]. Ista enim digerentia que modice calefaciunt dolorem sedat teste Gale[no] xiij[o] methodi fo[lio] quinto, Dolorem mitigando diminuit[ur] inflamatio, quoniam ra[tio]ne doloris attrahit[ur] materia ad locum, et sic inflammatio augetur. Modice etia[m] calefacientibus quod in loco dolente continet[ur], in uapore & halitu emittitur. Eodem enim modo Erysipilas, et herpes curat[ur]. Erysipilas est ex sanguine bilioso, et feruente, ideo calidius est phlegmone; quo fit ut ampliorem refrigera[tio]nem desiderat que augmentum eius inhibeat, repercutiendo, ne immoderatus eius calor trahiat et augeat dolorem: Herpes ab Erysipilate sola humoris tenuitate d[iffe]rt, Si enim has duas inflammationes, sc[ilicet] herysipilas et herpete[m] curare uolumus inhibendus est fluxus, diuertendo malignu[m] succum a loco affecto: aut digerendo id quod uehementer est impactum purgata prius flaua bile, Si nihil hor[um] fecerimus, sed tantu[m] ea, que cicatricem inducunt exhibuerimus exulceratam cuticulam sic curabimus, sed p[ro]xima, ac continua pars iter[um] exulcerabitur. Si prius digerat[ur] p[er]mittet cicatrice[m] Vlceri induci, teste Gale[no] xiij[o] methodi folio xj[o] In refrigerandis inflamma[tion]ibus habendus est respectus ad colore[m], scopus refrigera[n]d[i] est coloris mutatio:

Cura herpetis & Erysiplitatis

Tertium caput De Vlceribus.

Vlcus

Vlcus est solutio continuitatis, cum putrefactione, et est Duplex sc[ilicet] Vlcus solum, et simplex, quod fluxione non vexatur, nec malo succo est uitiatum, nec concauitas adsit, nec ulla cutis amissio. Cauu[m] est q[uod] fluxio[n]e uexatur aut malo succo e[st] uiciatu[m] etc. teste Gale[no] tertio methodi folio 5[o] Sunt alie Vlcer[um] d[iffe]r[enti]e, a figura, et magnitudine sump[tae].

A figura, ut Vlcus obliquū. rectum. Retortum, A magnitudine sicut Vlcus magnum, longum, breue, A tempore, ut ulcus antiquū, Nouū siue recens. De quibus oībꝫ dr̄ijs tractat Gal. 3° methodi folio xij°.

Cura Vlcerꝝ primo in cano Vlcere duplex est, aliquādo excrementum, scꝫ tenue, quod sanies appellatʳ, et crassū quod sordes appellamus, tenue ē exsiccandum, crassum ē abstergendum, In cura Vlcerꝝ duplex sumitur indicatio, tū ab Vlcere, tum à laborantis membri natura & tempamēto. Vlcus tamen ut Vlcus ē, eandam desiderat curā. sed scd̄m diuersitatem ptium. aliam et aliam curam requirit, uerbi grā Vlcus in fronte. et in iguine, quibus par est humiditas. quod in fronte ē magis siccari desiderat, quod in iguine, aut aliquo tali loco humida fuerit, minus siccari exoptat. teste Galeº 5° methodi in principio, & hoc fit ad seruandum semp robur ptis, quo fit ut corpora magis siccantia, quā iuuenū corpora requirunt. Quoniam corporis natura, quanto humidior, tanto gº minus siccet medicamentum postulat. Consideranda igitʳ sunt corpora, que Vlcera patiuntʳ, an Laxa, molliaqꝫ sunt. qualia sunt puerorꝫ, et feminarꝫ, an dura, sicca, & cōpacta sint, qualia sunt corpora rusticorꝫ messorꝫ, et nautarꝫ. Si mollia & laxa sint minus siccantia. Si dura, sicca, et compacta, que magis siccant conueniunt. Considerande sunt etiam ptes affecte, an sicco sint temperamento, quales sunt, que circa aures, digitos, nares, et frontem, que magis siccantibus egent, ut Vult Gal. quinto methodi folio primo et decimo eiusdē in hec Verba. Nam si qua siccior est pars, ea magis siccari postulat: que minus talis est, ea minus ē siccanda, Vlcus tamen, quo Vlcus est. quo est humidius eo magis exsiccadū ē.

Duplex excrementū in Vlcere.

Habenda est semp raº ptis.

Hec enim bene notāda sunt.

Quartum caput De Curatione Vlcerū.

Methodus ergo curandi Vlceris e͞ p͞o quod sordidum ac crassum e͞, mundificare, siue abstergere est quod tenue est exsiccare.

Mundificatiua. Mundificatiua, siue abstersiua medicamenta, quę sua caliditate et abstersione sanium, siue sordes. a carne sepant, et attractio͞e quam habent ad superiorem p͞tem trahunt, et ab Vlcere expurgant: et ut plurimu͞ sunt dulcia, et tenuium p͞tium ut mel potenter abstergit, farina fabar͞, farina hordei, terpentina. et multa genera gummi, Sunt etiam huius actio͞is amara, ut farina orobi, farina lupinor͞ amaror͞ amydale amare, amara deniq͞ omnia. et nitrosa, etiam si par͞ astringant, ut absynthium, que a Gale͞o Eccathar

Eccathartica tica uocantur. id e͞ poros expurgantia, Ista etiam obstructio͞e poror͞, tum internor͞, tum hepatis, et lienis. tollunt id͞o. talia a Gale͞o ecphrattica, id est obstructio͞e tollentia poror͞ teste Gale͞o 5o de simplici medicina cap. xjo in quo abunde de mundificatiuis loquitur. uerbi gra. ℞ mellis cocti li. una thuris Vnciam dimidia. mirrhe dragmas duas. succi apij uncia͞ Vnam, fiat emplastr͞. uel Vnguentum. Aliud ℞ succi absynthij apij. singlor͞ uncias duas. mellis uncias quatuor, farine orobi, farine lupinor͞ amaroru͞

Vnguentum Mundificatiuu͞ singlor͞ unciam dimidiam, coquantur ad spissitudinem mellis, tunc infunde Terebinthine, myrrhe, singlor͞ uncia͞ dimidiam fiat Emplastr͞.

Sunt alia mundificatiua, fortiora. et magistralia (ut dici solet.) sc͞z unguentu͞ aplor͞, Vnguentu͞ Egyptiacum: unguentu͞ Damascenum: Vnguentum de mineo, et multa alia, que non solum mundificant: sed incarnant: et si large capiantur mu͞dificatiua, Vnguenta incarnatiua sunt mundificatiua: abstergunt et exsiccat. ut postea De Incarnatiuis.

Maturatiua siue pus mouentia, sunt calida, et humida, cum Emplastica quadam uirtute, ut spiritus intus seruentur. Dicuntr Emplastica, id ē poris corporis tenaciter herentia Modice calefaciunt: et humectant: et similem nostris corporibus calorem habere debent, ut poros nrē corporis, aut se scptis obstruant: et intus transpiratum includant: qualia sunt pix, Resina: Butyrū: Adipes, oleum, Gummi, Bolus: gypsū, farine addito liquore emplastica euadunt, Emphractica id est suo lentore poros obstruentia, De quibus Galenus quinto De Simplici medicina cap. quarto, quinto, sexto & octauo, Si materia fuerit crassa, lenta, compacta et frigida, calidioribus eget medicamētis, qualia sunt cepe, allia cocta: radix lilij, semen lini, hec et similia celerrime pus mouet quoniam que putrescunt: calidis et humidis citius putrescut: Verbi grā, ℞ Therebinthine unciam unam ʒ, vitella ouorū quatuor, olei cōis unciam unam, farine hordei, farine frumēti anā unciam semis. croci scrupulū unū misceantur.

Maturatiua: siue Emplastica:

Emphractica.

Emollientia siue resoluentia uidentur idem cum maturatiuis et pus mouentibus. Drūt tamen quoniam sicut maturatiua: poros obstruunt: sic resolutiua poros apperiūt, et materiam p halitum emittunt: Emollientia et resoluentia ferme idē sunt: sed in hoc drūt, quod oīa emollientia, sunt resoluentia: sed non oīa resoluentia sunt emollientia nisi sint temperate calida: Emollientia ergo, resoluentia, Diaforitica, siue rarefactiua, euaporatiua, aut digerentia idem sunt, materiam impactam in uaporem & halitum dissoluunt, hoc ē materiā abscessium & apostematum degerere. qualia sunt modice calida, sicca et tenuium ptium, ut chamemelū, althea, malua, mellilotum, oleum uetus, oleum chamomille anethi pinguedines gallinarū. anseris, gruis, anatis, medulo crurū

Emollientia: siue Digerētia

Ceruor, Vituli, Gummi sunt therebinthina, Ladani, hAmmoniacu. Cerapinu, bdelliu, Mirrha, Thus, Istius generis sunt aliqua semina. et farine ut semen lini, fenugreci, et alia oia semina diuritica cum caliditate temperata. Farine hordiei, tritici fabar, horobi, et lupinor, radices sunt, lilior althee, branche, Vrsine. Istor simplicium queda resolunt sensim refrigerando, qualia sunt folia maluar, plantaginis, uiolar, bismalue, que inter resoluentia et emollientia annumerant a Gale° quinto simplicium. Acetum succus solani coriandr, semina frigida maiora. rosa, oleum rosar, Ista namq resolunt, licet frigida sint, non rōe frigiditatis, sed rōe tenuium ptium. Alia resolunt materiam calida et sanguineam, Alia resolunt materiam mixta sine magna attractōe

Digeretia siue Emollientia.

Incarnatiua.

Incarnatiua siue Sarcotica, sunt illa, que pmutant sanguinem in carnem, coagulando cum temperata caliditate et siccitate: et abstersione non mordificatiua: ut uult Gal. 5° simplicium. et ista incarnatiua debent modice siccare in primo gradu. nam si uehementer exiccarent. non modo humorem, qui influit, consumerent, sed sanguinem ipsum. qui carnis materia est exhaurirent. Debent etiam modice abstergere qualia sunt olibanu. mastix, Aloës, colophonia, Sarcacolla. Bolus, terra sigillata. mali corium, pompholix, thus. Hec eni que exiccant plurimu ad hunc affectum conferunt: conseruado complexionem membri, et exiccando supfluam humiditatem. que carnis generaoem prohibet. uerbi gra, ℞ Thuris mirrhe an dragma Vna, farine hordei drachmas tres, sanguis draconis drachmas duas, letargiri auri & argenti. an drachmas 4or, Terpentine drachma x. mellis rosar unciam Vnam, succi plantaginis unciam ß. coquat simul terebinthina et succus

Vsq; ad consumptionẽ medietatis succi, Deinde omnia simul misceantur. Aliud, ℞ Olei rosar. ceræ albe an̄ vncias qq; succi granator. succi solatri, an̄ vncias 4or cerusse lote uncias duas, plumbi vsti, tucie preparate an̄ vnciam unam, thuris vnciam ß. terantur terenda exacte, et dissoluantur simul cera et Oleum, postea imponantur pulueres, hoc vnguentum siue Emplastr. exiccat: infrigidat: corroborat: et incarnat. Pro mebris siccioribus, alia sunt fortiora, ut aristologia, panax. ireos. calchitis. sory, et eiusmodi, habendo sempr ratiõem partis suadente Galẽo quinto methodi. Verbi grã, ℞ thuris, masticis aristologie radicis ireos an̄ drachmas 3es myrrhe electe drachmas duas, aloẽs drachmã j olei rosar. uncias duas. mellis rosar. vnciam unam, pulueris testar. ostreor: pulueris corallor. rubior. an̄ drachmam ß. Lapidis Ematitis drachma vnã, cere par. fiat cerotum. Si enim in vlcere sit corruptũ aut sordidum aliquod, q̃ ui medicamentor. non aufertur. id tanq̃ ~~ad~~ alienum a natura p Chirurgiam tollendum est. aut acribus et corrosiuis medicamentis, aut cauterio actuali, aut potentiali tollatur.

Glutinatorium.

Glutinatorium siuẽ Colleticum id ẽ glutinãs carnem in vlcere est siccius sarcotico astringit, et non abstergit, nisi modice, qualia sunt litergir. Cerussa. plumbago: tucia: plumbũ ustum, fortiora sunt alumen calchitis, mysi atramentum, Ista enim cicatricẽ inducunt. Que enim cicatricẽ inducunt adstringunt. Sed ubi carni producende studemus maxime ab adstringentibus cauendum est. ut pote quod sordẽ arctius vlceribus affigant: teste Galẽo tertio methodi Sed si vlcus mundum sit, nihil obsunt adstringentia, modo imbecillam uim habeant, qualia sunt, pompholix, corallus rosa ipsa.

Medicamentū agglutinatorium siccat, et adstringit, medicamētū incarnatiuū exiccat modice, et abstergit benigniter, sine morsu, teste Gal° 5° methodi fol° p̄mo

Crustificātia siue Escharotica: Crustificantia siue Escharotica ignis modo vrunt, et escharā faciunt, qualia sunt, calida et sicca in 4° gradu et crasse essētie ut calx viua, calchitis, fex uini usta: Alumen liquidum, quod Alumē Rochie appellant. Sandaracha metiora sunt, cerussa plumbago. Galla, plumbum ustum: erugo æris et similia:

Catheritica. Caro supcrescens sola ope medicamentorų et non nature tollit^x talia enim a Gale° cap. deci° 4° libri 5^i simpl: Catheritica id ē supperficiem solam detrahentia uocantur, ut flos æris, æris squama, es ustum, et non lotum, cauendumq̄ semp est, ne medicamentum ualentius sit, quā locus cui apponitur ferre possit ne carnem & humorem scdm naturā deradat, Carnose & venose ptes non sunt multum exiccande, neruose et cartilaginose magis, quoniam ptium temperature morborų uariant curam, teste Gale° ad Glaucone li° 2°:

Notādū. Et est notandum si inflamma°, una cum Vlcere sit, nemo carne implebit, aut glutinabit priusq̄ inflamma° discussa sit, teste Gal° tertio methodi, Proinde et si sit ſ tumor ante Vlcus est sanādus teste Gal° 4° metho.

In Cura enim Vlcerų, circa causā est insistendū, si enim causa sit, intemperies citra tumorem aut intemperies cum tumore, Si sag^{us} sit intemperatus & corruptus non impleat cauū carne, sed magis vlcerat, quoniam ex temperato sanguine, temperata caro efficit^r Si intemperies Vlceris sit calida refrigerante medicamento ē opus, Si frigida calfaciente, Si humida siccante, et sicca humectante, Si enim remedijs non uincat^x malitia Vlceris tunc ut diximus abscindere, aut urere est necessarium: teste Hypp. li° 6° Aphorismorų, in hec Verba: Vlcera quecunq annua sunt, aut etiam Diuturniora. os abscindere oportet et cicatrices cauas fieri, sicut sepe Videmus in malignis

Vlceribus

Et Cancerosis, De quibus aliquid dicere hoc in loco ē oportunum, Cancros occultos oēs melius est non curare, curati enim cito pereunt: non curati longius tempus durant, teste Hipp. ptícula 6ª Ex humore melancholico ulcera Gangrēsa Cancerosa, et Commedentia que ad ossa usq corrodunt: cum sanie, eodore fedo nascuntur. Gangrena ex magnis sepe inflammatībus nascitur. Membrū ex tali affectu sepe moritur, tunc syderatio uocatur: et oīs Gangrena uia est ad syderaōem, et nisi ps sic affecta: aut mortua abscindatur in ptes uicinas morbus depopulatur. Prouidendū est igitur extremis remedijs morbo ne ad sideraōem perueniat. Priº enim oportet materiam peccantē euacuare, Ó Hiera Gali Discriptione Aetij, aut Hiera theodoricy, aut aliqº tali medicamine, que forinsecus apponuntur, in cura eradicatiua: acria sint: uerbi grā ℞ Resine Therebinthine Thuris, sqamiaeris an Vncias tres, Litargiri unciam Vnam, auri pigmēti unciam ß. Eruginis rase uncias octo, Salis ammoniaci uncias quinq, arsenici drachmas 3es aceti li unam, aceti sqillitici uncias tres, Vini albi oleo rosarū an Vncias 4or

Aliud ℞ succi solani Vncias duas, litergiri tucie preparate an drachmā Vnam, Sandarache, arsenici, an drachmam Vnam & ß. Sarcacolle drachmas duas, oleo rosarū lib ß. cere albe unciam unā & ß. in mortario plumbeo fiat ūguētū. Curatur etiam abscindendo et Vrendo, abscindere oportet totum quod uitiatum ē, nulla relicta pte, aut radice ipsius manibus magno conatu exprimendo crassiore sanguinem, tunc ut reliqua Vlcera curatur: aut si oportunū uidetur cauterium apponas, ut fluxus oīo restringatur, teste Galeº xmº Metho. Est et alia cura cancer blanda, quautimur ad preseruandum, ne augeatur hīs scz medicamentis que nō multum

Cancerosa et Gangrēsa Vlcera:

Cura eradicatiua.

Cura cancri Blanda.

irritant aut acria sint, scz succo solani, succo granatorũ, succo coriandri cum oleo rosarꝫ, et cerusa, & plumbo usto, et similibus que digerunt, resoluunt, et infrigidant, et non irritant, ualet in hoc casu Vnguentum ex terra sigillata cum bolo et succo plantaginis, hec & similia composita ex metallicis ustis, et elotis conueniunt, precipue Vnguentum, quod pompholigem recipit. et alia secundum materiam, ex qua componitur, Nascitur enĩ ex materia colerica adusta, siue ex sanguine adusto, siue ex melancholia naturali adusta, siue ex materia mixta. quo fit ut Scirrosis aliqui affectus, ex melancholia et pituita sup exsiccata in cancꝫ transit, precipue in puis meatibus musculoꝝ, & eoꝝ capitibus, aut in tendonibus ab ipis musculis

Scirrj

progredientibus, Et in reliq° corpore. q̃ autẽ Scirri, ab atra bili causant^r, pro maiore pte cancrosi sunt, et ab emollientib; non modo curantur, sed exasperant^r, qui uero ex lento, crassoq; humore generantur, nos excalfacere et exiccare oportet qui ex materia sit colerica, multum adusta est uehementis doloris, qui ex benigniori materia est quietus, et pui doloris melius est, tales non irritare, sed apponere, ea que prohibet incremẽtũ, qualia sunt, que superius dicta sunt. et inter oĩa ad palliendum maxime Valet. Amygdale dulces contuse cum succo solani & sempVive, et loco dolenti apposit, De hac cura sic fuse loquitur Gal. xiii° methodi, et 2° ad glaucone et Auicenna 3a fen quarti cap. de Cancro et multi alij ex recentioribus Et, est hic notandum quod in omni genere Vlcerꝫ, à uini Vsu cauendum est, si phlegmones suspitio adest, alias dare nihil uetat, teste Gale° li° 4or metho. Lauantur tamen commode uino, qd omni mordacitat^e careat, Creticum inutile est, quoniam supra modum ẽ calidum, sed conueniunt tenuia. ad lauandum dulcibus prestant, teste

Gale°

sexto Methodi fo° 30, aque usum precipue ad Vsneratos ner-
nos fugias, teste Gale in eodem.

Vlcera que ex pituitosis humoribus fiunt.
sive ex humoribus mistis

Oedema

Ex frigido tenui et pituitoso humore, fit tumor laxus sive oedema
q ab indoctis undima vocatur, et secundum adustionem aliorum
humorum, alia & alia sortitur nomina, si sanguis admisceatur Oedema
phlegnosum nocabitur. Si cholere Oedema Erysipilatosum Si
melancholia Scirrus miscitur, ex phlegmat grosso, viscoso, crudo
& melancholia miscuntur Scirri nodi scrophule, si magis indu-
rescant in cancrum, et fistulas transeunt Oedema suapte natura
doloris est expers. q ex pituita et spiritu naporoso fit, quod sepe
contingit in cruribus, et pedibus eorum qui hydropisim paciuntur
aut qui malo sunt habitu, talia enim que ex vaporoso spiritu
et cruda pituita generatur, sola frictione, ex oleo antiquo
cum sale misto, tanquam ex repercussivo, exsiccante medica-
mento curatur, repercussiva, in hoc affectum, sicut in reliquis
abscessibus sunt apponenda in principio, sed non talia qualia
in inflammationibus apponi solent, scilicet frigida et adstringentia
sed calida & exiccantia, et congregancia, diversorum igitur
affectuum esse debent: scilicet exiccantis calefacientis cum
modica resolutione, qualia sunt aqua salsa, aqua cineris,
quercum seu lixum, cum modico aceti imponendo nouam
spongiam, et loco dolenti sepe applicando, aut in principio
capiatur oleum rosarum, et acetum, cum modico sale, spongia
etiam in aqua calida, que parum aceti ponendum est in
augmento fortiori resolucione opus est in statu maxime in
declinatione mitioribus. De cura huius loquitur Galenus
2° ad Glauconem cap. de Oedemate Rasis in huiusmodi
affectibus utitur isto medicamine, Rx Aloes mirrhe acacie,
cyperi croci, boli, armei, omnium partes equales in pulvere
redacte

Qualia in hoc
affectu repercussiva

Et cum succo caulum misc cum modico aceti, in augmento apponuntur, que magis resolunt, cum maiore quantitate aceti in stat. ℞ aluminis sulphuris, mirrhe salis an ptes equales conficiantur cum oleo rosarum et aceto fiat linimentum, Auicena accepit stercoris naccemei lib. ß olebani styracis calmi aromatici, spici absynthij an unciam ß cum aceto fit emplastrum acetum quo in hoc affectu maxime utimur, crassos humores resoluit, exiccat, incidit, modo quis modice, et debito modo utatur, scilicet per internalla, ne tenniores ptes resoluat, et crassiores in duriciem uertat, quod semper cauendum est omnibus medicamentis resoluentibus teste Gale° li° xiiij° foli° 2°, habenda semper est ratio ptis affecte, quoniam alique sunt ptes magis, aut minus porose, que maiore aut minore egent calfactione, ubi enim facilis est enapora°, non opus est forcioribus et contra, et ut dixi mollificantia, que etiam digerunt, in scirrosis affectibus maxime conueniunt teste Gale° xiiij° meth. fo° 2° ad glauconem cap. de Scirris. De usu piritis in scirrosis affectibus lege Gal. li° ix° simpl. et xiiij° metho et diosco. li° 5° cap. CXXXiiij°

Sequitur Quintum caput de internis Vlceribus, et inflammationibus:

Vlcera interna.

In internis uiscaribus inflammationes, et Vlcera contingunt, multo peiora et difficiliora curatum, quam in exterioribus ptibus corporis, tum ob situm, tum ob ptium temperamentum, et raritate ut in pulmonibus, et uesice Vlceribus facile probatur, sed quia remedia, non facile ad locum affectum producuntur, quoniam consolidancia, emplastica et cicatricantia, sibi uiam precludunt, nisi misceantur cum alijs, que sunt tenuium ptium, que ad consolidandum maxime nocent: nunquam ad locum peruenient: ut habetur ix° fo° septimi De compositione medicamentorum pticularium de inflammationibus interiarum ptium primo aliquid est dicendum

Omnes

Inflammatioes internarum ptium ex confluxu sanguinis copiosi proveniunt, sicut externarum ptium inflammaes, teste Gale° deci° 3° fo° pmo, et alibi, quo fit, ut curais indicatio oibus sit cois nempe sanguinis missio, si vires consentiant, teste Gal° li° De tumoribus preter natura. et li° de inequali tempatura; De cura hoc unum scire oportet, cum pticula aliqua sive interna, sive externa inflammae affecta fuerit Prospiciendu est, an propter intemperie calidam preter naturam, et li° de inequali, an propter dolorem casu aliq° contracta removenda est. Igitur illa causa, et cessabit inflammatio habenda e etiam ra° ptis mittentis, et recipientis. quoniam ptes forciores sanguinem, et oem fluxionem ad ptes mittunt: uel imbecilliores, uel laxiores, teste Gal° xiij° meth. folio 2°. his et similibus consideratis, tutius ad curam procedendum e, scz ad sanguinis missionem, deide ad alia remedia. scdm oportunitatem quatuor temporum morbi, hoc e in principio repellere et digerere quod influxit, si moderata fuerit influxio, sufficiunt repellentia mediocria, ceteris temporibus, digerentia repellentibus miscenda sunt in declinatione digerentia sola; Varietas curais ex eius quod influit natura mutabitur, et loci affecti temperamento, Mittedus est igitur sanguis semp ex eodem latere, in inflammatione uesice ex popilitis uena detrahendus est sanguis; Deinde ad alia remedia e transeundum, nec a puis incipiendum est, quoniam extremis morbis extrema querenda sunt: remedia: In morbis etiam in quibus non imminet periculu bonum e a minoribus incipere, mox si nihil profecerit aggrediendum sunt maiora, in visceribus, et inflammaibus pulmonum nullius rei eque solicitum esse oportet: ut neq tussiat. neq ex capite aliquid in pulmonem defluat, quod fiat.

Unde inflamaes internarum ptiu

Quatuor tempora Morbi.

In inflammaibus internarum ptiu mittendus est sanguis.

Cura inflamais Pulmonum.

Auersione uiarum adstrictioe, et recipientis particule roborac, Si phlegmone cum Vlcere non sit, excrementa pectoris educi postulat: ualentioribus remedijs, quam si inflammatio adesset, quos tamen phlegmone sic occupauit, ut iam febricitarent horum nullus in toto est persanatus. Curatio uero hec esto.

Curatio Vlceris Pulmonum.

purgandum e corpus medicamento, quod uim habeat agede pituite, quale est agaricum, sed prius parandum e, tum corpus, tum humor, his que aperiendi orificia uenarum et incidende pituite uim obtineant, quale est mellicratum in quo maduerit hysopum, origanum, et id genus alia; Deide fluxus sistendus est, auersione uiarum adstrictione, et recipientis particule roborac, ut prius dictum est: Auertitur purgatioibus frictionibus, et exercitatioibus uie clauduntur medicamentis adstringentibus, qualis est rosa, sacharo condita conserua Vulgus appellat: aut sirupus ex rosis, et mirtis, et diacodion moderate restringunt: citra magnam refrigeratione, laudatque oe genus lactis adiecto saccharo, aut melle in parua quatitate De hac cura lege Gal. 5° metho. He omnes internarum partium inflammaoes suis, proprijs signis cognoscuntur, quoniam singulorum affectuu propria sunt signa, conueniunt tamen in aliquibus, sicut pleuritis et inflammao pulmonu, Vlcus uesice, et renu, splen, et hepar, multa habent accidentia, cum hepate coia, ut in lio de locis affectis fusius habetur.

Sequuntur renu, & Vesice Vlcera.

Inflammao siue Vlcus uesice difficillime curatur, propter raritate loci, et continuum defluxum Vrine, Renum et uesice Vlcera, in multis conueniunt: ut inquit hyppo. si qui sanguine aut pus mingat, renum et uesice dolorem significat. Differut etiam ex parte mictus, in Vlcere renu facile mingunt in Vlcere uesice, non propter difficultatem compressiois

in cura

In cura fermè conueniunt. abstineant, qui talia Vlcera patiuntur ab amaris, salsis, et acutis, conueniunt genera lactis ferme oia pter triplicem eius substantiā, si non adsit febris, abstineant à carnibus calidum sanguinē generantibus, et à similibus fructibus, quales sunt cepe allium, porri. et eiusmodi, ad consolidandū necesse ē admiscere constringentibus, et consolidantibus, ea. que vim eorum ad locum affectum producant: ut dictum ē qualia sunt diuretica, sicut sunt pulueris Dauci, anisi, semen apij. consolidantia sunt aeris. radix & pentaphiloīs, rubi folia, Thus Gummosum, Dragacanthum, acria cum iniectionibus tum his, que intus sumunt^r, fugienda sunt authore Gale.° 4° metho. fo° penultimo, in hec Verba: cois omniū internarꝝ ptium indicatio est, ut ea eligant^r, que aialis natura maxi^e sint familiaria, siue ea cibi sint, siue medicamenta fugiantur, respuanturq̄, huic contraria: Quaꝙ in his que foris sint ulceribus innoxius sit eorꝙ Vsus, Eruginis aeris usti, et aeris squame cadmie, et pompholigis, et litargiri et cerusse, hec et similia interioribus exhiberi non debent, Eligenda sunt simplicia ad Vlcus glutinandū tum austera, tum glutinosa: que minime rodunt, ad mundificandum, que modice abstergunt. Internis ergo ulcerib9 opitulant^r hypocistis, balaustium: malicorium, terra sigillata: rosarꝝ succus & similia: Ambrosiana et athanasia contra internos abscessus sumunt^r, calefaciunt, exiccant. et discutiunt teste Gale° 8° metho. fo° xj° et xiij° meth. fo° 8° Et distribuūtiā in apostematibus tum pulmonū, tum thoracis, tum etiā in Vlceribus. renum & Vesice mel miscendum ē, qz consolidantia & astringentia (ut sepe diximus) uiam sibi impediunt & precludunt. ideo Gal. li° 7° com. in ꝑ. folio ix°

Cura°.

Ambrosiana Athanasia confectiones

Diɛtribuɛ gratia aſtri gentibus cali da miſcent^r

Multo fortiora q̄ mell medicamentis adſtringentibus, que ad pulmones pducuntur miſcet. Ad ulcera in ueſica et renibus, non modo mell ſed etiam qui urinas mouent miſcenda ſunt, teſte Gale^o li^o 4° methodi fo^o penultimo Hec enim diuritica, que ſunt uehementer calida et ſicca in inflammationibus renum & ueſice ſiue Vlceribus nō ſunt danda eo q̄ materiam acrem et humorꝝ copiam ad ptes affectas ſubducūt: niſi eorꝝ uis contrarijs qualitatibꝫ frangatur. Dant^r igitur Diuritica calida et ſicca et tenuiū ptium conueniente menſura diſtribuɛ grã, ut medica mentum conſolidans, quod ſibi uiam precludit in altum citius penitret. Miſcent^r etiam ualentiſſima in interioribꝫ Vlceribus, ne uirtus medicamentorꝝ affectui aptorꝝ pene trando diſſolnat^r, ut uult Gal 7° m. p. Permittūt^r diuretica dari, ſi corpus ſit ſufficienter purgatū, tunc enī non conuertitur materia ad uias Vrine, Oīs igitur ſuſpitio leſionis tollitur, ſi prius conueniente medicamēto ^ in Vlcere ueſice eſt caſſa diſſoluta, in aqua decoctiōis tamarindorꝝ prunorꝝ et Violarꝝ, et ſi admodum ſit corpus humoribus precipue colericis, et acribus, et ſalſis repletū ad Valentiora eſt eundum, ſunt alia diuretica, que ſine periculo dantur, ſicut ſunt therebinthina lota in aqua dcōis cicerꝝ rubeorꝝ, quatuor ſemina frigida maiora & hu iuſmodi frigida tenuium ptium, Diuidunt^r etiam humores Vomitu et ſudore. De purgantibus medicamētis ulceribus inteſtinorꝝ et inferiorꝝ ptium tuto dantur, ſi non multū traheant, ſicut habetur li^o p^o locorꝝ affectorꝝ folio 7° in hec Verba. Non eſt dubium quin poſſunt exhiberi, que educunt humores ex inteſtinis, ſiue in Dyſenteria, et colico

Quare diuritica Dant^r in internis Vlceribus.

^ corpus purgetur conueniens medicamēt

Dolore, que abunde non trahunt, quale e hiera picra:
si cum Clister iniciatur. Fortiora sz scammoneata:
nisi magna urgente necessitate in eiusmodi affectibus nō
dant^r, ut habetur x iij° meth. cum uel circa sedem, uel
aliquam inanam ptem, neq cum in uesica, uel renibus
ulcera aut inflammaō fuerit: aluū non deijcies, neq
que Vrinam mouent, bibenda dabis, De uehementioribz
intelligit: Abstineat qui Vlcus renū aut uesice patitur
ab amaris salsis, et acutis, et ab eiusmodi etiam abstineat
qui hunc morbum habere noluerit. Purgandū estq corpus
tum ad curandum, tum ad precationem medicamento,
quod uim habeat purgandi salsam pituitam, et humores
acres, In primo aqua hordei, au ptissana adiecta parieta-
ria summo mane, ieiuno stomacho e sumenda, post unū
aut alterū diem. Therebinthina lota in decocto alchecheng
seu solanj, est deuoranda, ne pituita salsa sua acrimōia
et mordacitate, in temporis progressu collum uesice exul-
ceret, et excoriet. Vnde mictus sanguinis et puris et uesice
scabies oriri possunt: Eadem rāe puluere Glycerrycie
miscemus cū terebynthina, ut melius in Bolos ueniat:
Glycerricia ipsa tergendis renibus non est inutilis potētius
hac rabarbari puluis lenissimus cum illis resinis mistus
renes Vacuat: Lauet^r prius terebynthina: cicerū decocto
aut purget^r corpus conueniente quantitate cassie fistule
dissolute in aqua decoctiōis foliorū uiolarū. Si uehemens sit
dolor fiat iniectio lactis, cum aqua albuminis oui uel
fiat talis aqua, ℞ aque plantaginis aque, ~~decocti~~ foliorū
rubi, et radicis ireos et pentaphi^onis an lib ʃ aque ro-
sarū ℥ vj mellis rosarū uncia j gummi tragachanti
aluminis rochie an scropulos duos, si uehemens sit
dolor

Quid faciendū tum ad precaōn tum ad curaōn Vlcus in uesica

Terebinthina cū Rabarbaro siue Glycericia.

^decoctionis.

tempore miectionis misceat^r aqua cum modico lactis mulieris
et circa pudenda ualet hoc Vnguentum, ℞ olei amigde
larum dulcium, olei rosarum singulorum unciam unam et dimidiā
muscilaginis seminis psillij unciam demidiā. medulli siminis

Iniectiones

melonum drachmas duas. fiat Vnguentū, Infunduntur
alia fortiora. Verbi grā ℞ plumbi usti, medulle, seminis
melonum drachmas v spodij drachmas duas, Gummi
arabici, seminis papaueris cornu cerui usti an drachmas
tres opij drachmā unā, mirrhe drach. duas, terantur
oīa, fiat collirium cum aqua endiuie, sedm formā colli
riorum oculi administretur, dissolutū in lacte, cum miectorio
hec miectio mundificat: abstergit, et incarnat sine dolore

Trochisci

Si uehemens sit dolor et ardor Vrine fiant trochisci hoc
modo. ℞ medulle, seminis citrulli et cucurbite an drachas
4or, seminis lactuce, seminis portulace an drach. 2as succi
liquiri^e drach. 2as rosarum drach. ß. uiolarum ℈ duos terat^r
cum succo portulace, et modico musilag. sems psillij fiant
trochisci, exhibeat^r cum lacte mulieris, aut cum aqua hor,
dei, si ardor sit multum uehemens, et dolor intensus, tūc
ualent trochisci alchechengi sumpti, uel cum sirupo uiolarum
uel cum aqua hordei in pua quātitate propter opium quod
ingreditur, si uehemens sit dolor, in capite uirge, Dissol
semen hyosciami, aut parum opij, et illo liquore, tangatur
preputium mollit. qn a causa frigida, et humida resoluit^r
musculus colli uesice, et urina inuoluntaria: emittitur
iniicienda sunt calida, sicca cum stipticitate, qualia

~~Stupifacientia~~:

sunt Sandaracha, thus, et cortex thuris, myrrha, styrax,
Si uero serpendo depascat^r Vlcera subcruenta excernit^r
et saniosa, ac fetentia, tunc alia & alia, sedm etatem

et

Vires laborantis mijcienda sunt, In his vehementissimis stupificantia mijcientur, que dolorem leniunt, non quod dispositionibus illis opitulentur, sed quia vim sensoriam stupefaciunt: si qua non fit dolor, sensum ergo stupefacientibus in his non solum Vlceribus, sed in auribus colloy renibus, et in qualibet alia parte vehementer dolente, teste Galeno 3o co. m. p. per se enim non sunt mijcienda, quia per se tales dispositiones non iuvant immo ledunt et crudiores cotumaciores que reddunt: per accidens iuvant: ubi enim dolor per ea cessaverit: et somnus sit abortus, natura dispositiones dolorificas concoquit. ~~Ha~~ | Stupificantia

Vlceribus gule et aspere arterie, vel musculorum laryngis hic modus curandi convenit: Medicamenta convenientia his affectibus sunt, Malicorium, Balaustium, Achacia, Hypocistis, summitates rubi, myrthe, in vino austero si inflammatio absit, Lambendo aut sorbendo medicamen sumitur, nam ex transitu et contactu Vlceribus Gule utilitas accedit. Eclegmata que aspere arterie conveniunt, ex decocto hyssopi, Ireos, ficuum componuntur, sorbendoque sumuntur, ut cum inspirato aere etiam portio medicaminis in asperam arteriam trahatur. In affectibus oris ut in inflata aut laxata columella asclepiades, teste Galeno sexto com. m. P. per fistulam medicamenta in partem lesam inspiravit. Quod damnat Galenus, ~~nam arteriam~~ nam hoc modo bona medicaminis pars in Gulam aut asperam arteriam protruditur, prestat igitur, siccis ex chocleario columellam attingere. Si sordida Vlcera oris medicamento valente curaveris, cave ne devoret, ore hiet, eger et deorsum spectet, ut post medicamenti usum humor facile defluat. oleum oris & oculorum inflammationibus non infunditur, infunditur rosaceum cum aceto incipientibus inflammationibus aurium non oculorum contra Diameron et stomachica oris inflammationibus incipientibus conveniunt non aurium vel oculorum. | Vlcera Gule et aspere arterie

In Ulceribus aurium prius tergentia sunt adhibenda ne pinguedinem habeant, ut medicamenta, siue resecantia co quentia, Laxantia, digerentia, aut narcotica, melius penetret ob id auricularis clyster, siue instrumentū, quod otenchytā notant, ordinatur q̄uo remedia infunduntur. In ulcere aurium infunditur Glauciū ex aceto, si uero sit fluxio aut pus, pastilly polyide, p̄o post hunc andronis aut Gal. pastillus, qui diacharton uocatur, que auribus instillantur mellis spissitudinem habeat, siue ex sapa melle aceto, uino cretensi mulsa aut lacte muli ebri, hec etiam que sequuntur infunduntur scz succus p̄dicij marrubij corze, cepe, porri, spondilij, hec p̄ auricularem clysterem immitti possunt, etiam castoreum p̄ se bene tritū cum opio in sapa dissoluto, ex his enim fiunt pastilli, quos tempore usus sapa resoluntur, ad eam spissitudinē, siue consistentiam, que p̄ otenchyten i. auricularim clysterem in aures phlegmone laborantes infundi possit: aut cū lana mollissima liquore inuoluta blande immittatur, collyrium. Diaclaucium et Diacrocū, ex aceto in cote medica leuigat auri infundendū ē. In Dolore aurium ex inflammatione uehementissi° opium, equali portione castorij miscendum ē et cum sapa immittendū ē.

Gal. 3° m. com. p. fo° 2°

Ulcera Oculorꝫ.

Ulcera Oculorꝫ hoc modo curantur Primo repellentibus sicut in ceteris inflammatiōibus, que uero uehementer repellunt dolorem augent, tunicas exasperando, utilissi.ª igitur sunt in lippitudinibus ulceribus et defluxiōibus, ea que modice astringunt, ob raritatem loci, et promptitudinem sensus qualia sunt rosarꝫ folia, erice fructus, hypocistus aqua frigida et similia. Oculi inflammati anth. Gal.° li.° 4° com. m. p. foueantur decocto melliloti, et fenugreci, ex spongia, semel aut bis in die. Metallica que oculis adhibentur

exacte trita esse oportet Pompholix lota, cum succo foliorum rubi optime conuenit inflammationibus oculorum, et oris oleum non infunditur. Emplastica oculo non sunt adhibenda nisi prius purgato corpore per phlebotomiam et purgationem, teste Gal.° li.° 4.° com. in p. circa inicium. Quod si prius adhibiantur vehementem excitant dolorem. dum fluentem materiam extra vasa vacuari prohibent. ob id tunicę oculorum distenduntur, aut aliquando rumpuntur, vel eroduntur, Albumen oui poros obstruit, quia crassum et lentum diu etiam adheret, et si aliquid est quod abstergatur misceatur lac muliebre quod ob serosam eius substanciam abstergit et dolorem mitigat, quod ad viscositatem oculorum attinet: decoctum fenugrecci discussoriam habet facultatem ob id dolorem mitigat.

Collyria oculorum in coticibus nonnulli terunt. ex mammis lac boni succi instillantes, vel albuminis oui liquorem, tenuem Oculorum collyria in quibus adstringentia prepollent, copiosissimo liquore opus est: precipue si adstringens sit metallicum, alia collyria in quibus crocus, mirrha, castoreum thus superant crassiore liquore utendum est, teste Gale.° in eodem li.° 4.° com. in p. Oculorum obfuscationem et incipientem suffusionem persanat: Omne fel cum marubij succo, ac melle, Gal. cap. ulti.° 4.' com. in p. Quecunque auribus et oculis applicantur, ut lac muliebre, albumina ouorum mediocriter calefacta esse oportet. Gal. inicio lib. 3.' com. in p. Partibus etiam omnibus natura frigidis ut capiti oculo et similibus etiamsi morbo calido laborent actu vehementer frigida applicanda non sunt, precipue Nartotica

Restat adhuc aliquid de Apostemate, siue abscessu dicere Apostema.
Est enim apostema solutio continuitatis, cum tumore.

flatulento

aut ex humore, qui in materiā purulentā conuertit^r ut
supra fo^o p^o, quando est transitus ab inflammo^e ad pus
non prop^e dicitur apostema Quando autem est pus tunc
est absolutū apostema siue Vlcus. teste Gal^o 2° metho.
fo^o 2° sed communiter loquendo, inflāmo^es. sicut sunt her,
pes Erysipilas, et oīa que in genere carnoso fiunt, ulcera
uocant^r, teste Gal^o p^o de morbor^u drys. Apostema à post
et tumor dicit^r. quiam est tumor preter naturā, et dicit^r
preter naturam, ad drām eorum, que sc̄dm naturā sunt,
sicut crassitudo, corpulentia, siue carnositas, pinguedo et
similia, que sunt tumores, sed non apostemata. Qui tēperat^o
sunt corpore, corpulenti sunt. si desides et otiosi uiuant, et
quibus humidum habundat, et calor à mediocritate, non
longe abest hi corpulenti siue carnosi sunt, sc̄dm naturā,
et non preter naturam. talia de numero apostematum
dici non debent, Apostemata curantur repcusāentibus
discutientibus digerentibus seruato canone tempor^u 4^or.
ut sup. Repcussiua in principio debent poni, nisi sit manifesta
plenitudo ad Vasa, secundo si corpus sit plethoricum, tertio
si apostema sit Venenosum ut antrax, aut carbunculus. &
quarto si apostema sit Vicinum ad membr^u aliquod prin
ut in sinistra mammilla, aut sub axellis, aut in inguine
in his casibus repcussiua non sunt adhibenda, simili mo^o
nec initio pleneritidis, et Ischiadicis, ut sup cap. 2° habet^r

De Vlceribus que fiūt in neruis arterijs. et Venis. lege
Galenū in 5° metho. in sexto tractat De solu^o continuitatis
in ptibus osseis.

Vlnera. Vulnus est recens solutio continuitatis sine putrifactione, fin si
diu pseuerauerit, in saniem et pus deueniet, tunc more aliorum
ulcer^u curat^r. Medicamenta que sanguinis supprimendi
facultatē

habent, optuma horum sunt emplastica, que crustam inducunt. Verbi gra. ℞ thuris aloes an ptem una misceant^r cum candido oui, et subigatur ad mellis spissitudinem, postea inuoluat^r cum mollissimo pilo leporis, et sic Vlneri liberaliter imponat^r et inuoluatur locus affectus fascia. Cum e naribus sanguis erumpit, id retinet magne in precordijs curcurbite defixe, si ex dextera nare sup hepar. si ex sinistra sup splenem apponat^r. Quod si eger omnino resolutus, non fuerit etiã Vena sub eo cubito incidenda ē. que profusioni e directo respondet, ubi paulatim detraxeris, mox unam horam intermittes. rursus detrahes pro laborantis viribus. Mulieri si uelis menstrua cohibere cucurbitulã q̃ maxime ad mã, mas appone. Hyppocra. li^o 5° aphorismorum. sepe frigida nõ sunt apponenda ad sanguinem comprimendũ, sed prius aucte frictione, et alijs modis est tentandum, tunc circa fronte et caput illico refrigerantibus est utendum: teste Gale^o 5° methodi.

De interioribus Vulneribus dicit Hyppocrates li^o 6°, uesica discissa, aut cerebro fuit uulneratus, aut corde, uentriculo et jecore, letale est. Gale. tamen octa^o de usu ptium cap. x^o dicit se uidisse adolescentem cum alter ex anterioribus uẽtriculis cerebri fuit uulneratus sanatum, ieiunum oĩo incurabile, tum propter magnitudinem multitudinemq̃ uasorum, tum quod tunica eius ē pretenuis atq̃ neruosa: tum quod Bilem uniuersam recipit. et hepati maxime uicinum, eadem ferme de causa, superior pars uentriculi non curatur, inferior que magis carnosa: summa adhibita diligentia curat^r, Que in ore uentriculi consistunt Vulnera ob raritatẽ loci, et promptitudinẽ sensus difficilius curat^r que in gula sunt contactu medicamentorum, que deglutiunt^r curari possunt, ut testat^r Gal. sexto methodi.

Vulnera interna.

Caput Sextum. De modo parandorum Medicamentorum que a Chirurgos ptinent.

Simplicia, que emplastra, unguenta, aut cathaplasmata ingrediuntur, preparantur sepenumero p ustionem, locione trituraturam, et cerebraturam, Metallica, et id genus similia, primo uruntur, ut tenniora fiant, postea lauantur, ut meliora fiant, et rosionem amittant. Verbi grã, chalcitis, pompholix. Sory, Mysy. Gypsum, calx. aeris, squama Erugo. Cerussa, ostreorum, teste, et concharum purpurearum et buccinorum uste, et lote ulcera caua et fistulosa et ob fluxõe diuturna carne implent: ex adustione calor sepe mutatur

Ustio — chonchar cornu cerui, cornu capre et cetera terrea urũtur ut tennioris sint substantie, sic enim uste sine morsu suo munere funguntur. Erugo p adustionem meliorem colorẽ acquirit. Sic cerussa usta fit rubra, et hoc modo fit sadix ossa usta albissima fiunt p ustiõne aliquam in alia speciẽ transeunt ex nipris ustis fit sal, Thereacus urendi modus non omnibus est Unus: arsenicum ustum, et non ustum est causticum, Gypsum ustum tennioris fit substantie. Et ista que Uruntur ignis commercio mordacia, et rodentia euadunt: Elota rosionem deponunt, et lenia prorsus redduntur, hec li° xi° simplicium et sexto, et alibi.

Lotio — Post ustionem lauantur lotio, ut meliora fiant, et ut omnẽ acrimoniam, quam natura aut igne habent deponant locãõe enim uirtus malifica tollitur, liquor enim plus natura. sicut Calida succo refrigerante, et frigida calefaciente lauatur Metallica et lapides tocies abluuntur aqua uel uino, donec aqua ipa pura sit, totiesq; aqua mutatur donec omnino clara sit.

Et ab omni tum sorde, tum sapore, ipsius rei lote, chalcanthū ustum, et lotum sit moderatius. Gal. li° 4° com. M. pri. cervin cornu, ustum, lotumq dysenteriis salubre est: lib° xi° simpt. Aes ustum acre, et subastringens lavari vult ut cicatricem inducat in carne molli, Lavantur etiam multa citra ustionem, acaciam, lavat Gal. 6° simpli, ut melius siccet, sine morsu, Oleum resinam ceram, et alia pmulta lavat. Aloe lota minus vacuat, magis ventrem roborat. Gal. li° septi° metho. Que vero lapidosa et dura fiunt, ut Cadmia aeris squama, Aes ustum, aqua fontana diu lavantur. Sic lytargirum Dyphriges, cerussam, mysy sory, et oēs lapides lavari vult Gal. li° pri° com. m. p. scdm genera non semp aqua, sed vino aceto, vel aqua marina, aut aliquo conveniente liquore, toto die nocte relinquitur: postero die abiecta priori aqua, nova aqua supfunditur: donec morsu careant, et ut melius siccet medicamentum sub sole fervente lavetur.

Metallica, et alia medicamenta sic usta, et lota curiose sunt terenda, et exacte elaboranda, ex tenui cribro cribrāda ut prorsus sint tenuissima, ut facilius corporis meatus subeant. et aptius misceantur, ut tandem quod potentia sunt id actu promptius fiant: Medicamenta potestate calida quo tenuius sint trita, eo citius a nrō calore, actu calida evadunt: Erugo chalcitis, mysy, sory, chalcanthus: Eris squama, et similia in sole pluribus diebus elaboranda sunt: cum aceto, aut aliquo conveniente, non ut calorem aliquē assequantur, sed ut potentius siccent: et albiora tenuioraq evadant, Lytargirum paratur in Vino, oleo, aut aqua XV dies, et ubi unum exiccatū fuerit: supinfunditur novum, Melius est quod nos muscodallum vocamus teste. Trituratura:

Gale° primo de compo^e Medi. Generaliu̅. Sunt tamen aliqua lenta, et crassa, que p se pulverizari non possunt: sicut Tragacanthum, gummi arabicum, thus, myrrha, mastice sarcocoll. Bdellium, euforbium, Ladanum, et similia ex his vetustiora elegenda, aut sole, aut igni exiccanda sunt: aut cum alijs sicctioribus et friabilibus miscenda sunt, et terenda, aut aliquo liquore idoneo sunt dissoluenda, Rara quoq̧ et facile friabilia parꝝ sint terenda, lenta & densa, accuratius. Galbanu̅, opopanax, sagapinu, et ammoniacu vino aceto, aut aliquo tali dissoluantur.

Medicamenta arte parata.

Medicamenta sic arte parata commiscentur in mortario ligeo terreo, lapedio, marmoreo, plumbeo, stanneo, et p pistillos ex eadam materia quassantur, subigunt^r et miscentur et hoc modo ad varias compositiões ducunt^r. Duriora sicut Margarete lapides et metallica friabilia sup lapidem ducunt^r et teruntur anteq̃ admixtionem pueniant. Calchitis metallicorꝫ Celerrime liquatur. Alumen omne etiam liq^at^r sed scissile mollescit tantum. Sandaracha & auripigmetu̅ p se tardissime in exeleo cocta citius liquecunt, quam in hydrileo, Mysy & sory tardius liquescunt, quã calchitis Metallica igitur sic parata, trita, crebro tenuissimo creta: aptius miscentur, et promptius se inuicem afficiunt: et virtutem unam rectius conflant, De ustione, Lotione, et Trituratura tractat Gal. L° de Simplicibus, et alibi et libro 6° et deci° com. m. p. et Auicenna L° 2° tractatu primo cap. 5°

Sequit^r Septimu̅ caput
De Epilogo: huius
totius Tractatus:

Clarioris doctrine gra, aliqua que superius dicta sunt: obiter iterum Epilogi modo recitabo, Initio fluxionum ut in phlegmone, et ulceribus, astringens et repellens remediu e parandum. In augmento siue incremento repellentia: cum digerentibus, siue discutientibus sunt paranda, sed repellentia prepolleant: In statu repellentia cum digerentibus conueniunt: sed Digerencium uis intendenda est, ut ambor equalis fiat portio: In declinao Digerentibus solis Utendu est, teste Galeo sexto comp. medicamentor pticularium. Morbi 4or tempora.

Medicamen repercutiens, Succos occurrentes in altum repellit frigida sunt. et crassar ptium, quod si etiam astringant multo magis repellunt: ut acerba, et austera: Si modera sit inflammao et influxus sufficiunt repellencia mediocria qualia sunt oia frigida. Modice enim repellunt rosar foa et flores, rubi folia, plantago endiuia. Balastu, solanu, semp Vinu. et similia. Austera multo fortiora sunt, qbus utimr in princio, ubi uiolentior sit affluxus, ac interdum, etiam acerbis. Sepe cogunr medici ob uehementem dolore statim ab initio digerentibus uti, aut plane mitigatorys quando p sola adstringentia non psanatr affectus, Et qua uis astringencia sola inflammaco initio iuuent, id quod influit repellendo tame, quod Valentius astringit dolore infert si rara sit et debilis, substancia pti inflammate infert si rara sit et debilis, substancia ptis uiolenter contrahendo ac cotudundo. In dilicatis igitr ob sensus promptitudine, et subs raritatem, In pncio repellea que non exasperat. sed clementer adstringunt: sunt apponeda precipue si corpus sit purgatum, aut saltem si humore no abudet Medicamenta Repellentia:

Digerentia, emollientia, seu rarifacientia: sunt q poros cutis dilatat materiam peccantem in uaporem, et halitu dissoluunt, talia enim sunt modice calida et sicca, & tenuium ptium, qlia sunt chameealu althea. Digerentia.

Anethum, oleum uetus, oleum chamemaleum oleum ricinum, que cutim densant, sunt huic contraria, ut semp uiuum, portulaca et huiusmodi frigida:

Siccantia: Siccantia sunt que humorem in poris et spacijs content ebibunt: et consumunt, ptium affectar humiditatem, qualia sunt lapides metallica, teste uste, Gummi aliqua, et herbe diuse, Sed siccantia proprie nominantur, que digerunt & tempamentu ad sicciorem statum pducunt:

Humida: Humida sunt, que corpus humectant, qualia sunt balnea aque Dulcis fomentationes herbar humectantium, hec et similia poros humore, & uapore replent, Sed uera ptium humectatio p solam nutricationem fit:

Tergentia: Tergentia siue mundificantia sunt: que saniem a carne seperat, sua caliditate, et attractione sua a superficie sordem auferunt: qualia sunt dulcia tenuiu ptium, nitr ustum pumex purpurar et ostreor teste uste, cornu cerui, et capre ustum Brionie Dracon aristolochie Radix: farina, fabar farina, hordei, terebinthina thus, mel dispumatum.

Attrahentia. Attrahentia succos ex alto uehementer attrahunt. calida sunt. et tenuium ptium, ut thapsia, sagapinum, semen nasturcij et senapi, stercus colub: fex uini usta, calx uiua, sandaracha & similia:

Suppuratia. Suppurantia siue pus mouentia, sunt calida et humida humorem peccantem in apostemate, et carnem contusam in pus uertunt: Emplastica uocantur, idest poros obstruentia suo lentore, aut poris tenaciter adherentia., qualia sunt Butyr, pix, Resina, Oleum nouu Gummi modice calefaciunt, et humectant, & similem pti suppurande calore habent, intus ante transspiratiom, includunt, et seruant et sic concoquunt.

Regeneratiua: Regeneratiua carnis sunt illa, quor propietas est ut sanguinem in carnem permutent et coagulent ipsum cu exiccatione.

Quadam, et abstersione, non mordicatiua. qualia sunt olibanu'
mastix, colosoma, mirrha aloe, mirrha sarcacolla teste'
ostreorum uste. cauendum e ab astringentibus in producenda
carne, nisi eorum astrictio ab astergentibus uincatur et corrigatur.

Cicatrificancia siue crustifica siue Estacharotica calida sunt, — Cicatrificacia
et sicca in 4o ordine, et crasse essentie, qualia sunt atramentu'
sutorum alumen, calx uiua, aut cruda, mysy, sory, et ista
que cicatricem inducunt, siccant, et astringunt, et eorum
sunt aliqua multum corrosiua, ut auripigmentu', sanda,
racha, calx viua. que carnem supercrescentem etiam ad,
urendo tollunt:

Sequuntur Emplastra aliqua coia ad Vlcera simplicia, caua,
plana, Sordida, sinnosa, pascentia, phagedenica, chironica.
cacoetheca. Primo Emplastrum Diachalciteos ex contrariis
componitur Vlceribus glutinandis, et cicatrice obducendis
et inflammationibus curandis utile admodum redditur, aliter
atque aliter factum, et lignatum, si enim inflammatio multum — Nota
Vrgeat, oleum & adeps recentia sint & blanda: quo diutior
et contumacior fuerit inflammatio, hoc magis uetera prosunt,
siquidem humor affluat, misceatur aliquid quod repellit. id
quod influit. et quod digerat, quod influxit inflammatio
non solet ee diuturna, si nihil influat. In principio ubi phlegmone
augetur, soluatur emplastrum uino. uel aceto, uel aqua, uel oleo,
crudo, aliis temporibus, secundum canonem agendum e. cuius
hec est discriptio, Rx

Rx axungie uetuste libras duas. olei antiquissimi, litergyri — Emplastrum phenichrines siue Diachalchiteos:
sen spume argenti. an libras tres calchitidis uncias 4or con,
tundantur in mortario sit axungia, et oleum abiectis
cuticulis, et crassioribus partibus auxungie, mox lento
igni dissol. et exacte coletur et superinspergantur chalcitidis.
minutissime puluerizatur uncias 4or. Oia tunc simul in
mortario

misceantur, et uase idoneo sup ignem ponantur, et ramo palme, aut ramo spine achacie moueatr, non ramo sicco, sed uiridi cortice abscisso, In hoc enim emplaustro, sunt digerentia, scz oleum uet et axungia, que digerendi uim habent, eo quod sunt tenuium ptium. Sunt in eodem que coroborant, & repellunt, et exiccant. qualia sunt Lythargirius, qui siccat, et adstringit mediocriter chalcitis exiccat. et astringit, usta tamen astrictiois parum amittit. tenuioris tamen est subc

Aliud Emplastr. qd refrigerat, exiccat. & Corroborat:

R litgyri cerusse an lib ß terebintine lote lib j. olei ueteris lib ß, fiat emplastr., hoc Emplastr. sine acrimonia, refrigerat, exiccat, et corroborat:

Aliud Emplastr. excellens quod Regale merito uocari possit:

R litgyri cerusse singulor. lib unam, coralli rubei, lapidis hematitis singlor Unciam Una, olei antiqui lib 2as aque fontane. siue plantaginis lib ß. resine uncias duas cere Uncias 4or Mastices, thuris singlor unciam ß cadmie pompholigis, pulueris ostreor., margaritar., squame eris singlor Drachmas sex misceantur scdm artem et fiat emplastrum

Aliud Emplastr. exiccans coroborās et Ulceris Curatiuum:

R Oleor. rosar., myrtillor. an Unciam unam & ß cerusse. plumbi usti, litgyri an scrupulos duos. boli armeni, terre sigillatr, balastior. rosar. rubear. an scrupulum unū, caphore grana duo, cere candide quod sufficiat, fiat Emplastr.

Aliud sine Morsu exiccans.

R Pulueris ostreor. combustor. drachmas tres. Mame thuris drach 4or. cadmie siue tutie drachmas tres cerusse litgyri

an drachmam Vnam ʒ, cere parum, fiat emplastrum, hoc emplaustrum sine acrimonia cicatricem inducit.

Aliud Emplastr Vulneris curatiuu.

℞ litargyri uncias ~~quat~~ tres cerusse uncias sex. xyloalloes Unciam Vnam, pulueris radicis, Raphani combusti. Balaustior an drach. tres cere albe uncias x olei rosar quantum, oleum & litargyrii cocto donec dispumata fuerit postea reliqua coniicito.

Aliud Emplastr exiccans
et Confortans:

℞ cere candide lib 2as cadmie siue tucie cremate et elote libram ʒ plumbi usti unciam unam. cineris ostreor combustor Uncias tres: cerusse lytargiri singulor unciam unam et dimidiã olei myrtini quantum sufficit: fiat Emplastrum. quod omib vulneribus medetur.

Aliud Emplastr exiccans.
et Cicatricem inducens:

℞ Pulueris aristolochie rotunde. opopanacis singlor unciã ʒ. pulueris corticum granator, thuris gallar singlor drach. tres, coliphonie Unciam Vnam, olei ueteris quantũ sufficit.

Aliud quod inflammatõibus
et Vlceribus sanguinolentis
medetur.

℞ Pulueris hematitis drachmas tres. pulueris hordei creati et in farinam detriti Unciam semis. Lytargiri. cerusse an drachmas duas. pulueris margaritar, pulueris corallorum albor singlor drachmã Vnam. pinguedinis anatis, et anseris. ana Unciam semis Olei ueteris unciam unã et ʒ. fiat Emplastrũ.

Aliud ad Vulnera Sanguinoleta

Rx cerusse, plumbi usti, lytargiri, an unciam unã ß succi
scande equine, succi lisymachie, succi isatis domestice
succi granatorum singulorum unciã unam tucie uste, thuris
masticis an unciam semis: coralli rubri, pulueris margari-
tarum, an drach. duas, cere albe uncias tres, olei ueteris
quantum suff, terenda terantur subtilissime, et dissoluatur
cera et oleum simul, postea imponantur pulueres, et lento
igni coquantur usque ad mediocritatem, tunc ab igne remoueatur
et in mortario simul cum succis misceantur, et cum pistillo
circumagatur quousque succi incorporentur.

Emplaustrum album, quod ad omnia Vlcera Valet.

Rx lytergiri drach. ducentas, cerusse drach. octoginta, cere
drach. quinquaginta. olei ueteris, heminas tres, terebinthine
drach. triginta cineris bucinarum drach. decem, thuris drachmas
xix. aque cyathos duodecim, hec est Galeni descriptio, Hieras
ad tertiam partem diminuit doses

Aliud Emplastrum ffis

Rx ammoniaci eruginis rase, salis ammoniaci aeris squame
aeris combusti, aristolochie, Thuris an uncias duas, myrrhe
uncias tres aluminis sextule idest drach. duodecim, aloes
Galbani singulorum uncias 3es radicis [cucumeris] ara. uncias duas, cere
lib. duas, resine colophonice libras 4or olei ueteris, aceti boni
an libra unam ß, hoc emplastrum oculorum curat. canum
morsibus medetur, fistulas, Gangrenas serpere non patitur.
Vlcera sordida purgat, quasi idem est cum unguento apostolorum.

Aliud Emplastrum Galeni quod Barbarus Appellatur

℞ Picis lib. octo cere lib. quatuordecē, resine pini libras quinque et uncias 4or Bituminis libras 4or, Olei ueteris lib. unam & ß, lytargiri cerusse, eruginis singulorum uncias tres, thuris. unciam unam et dimidiam. Aluminis liquidi uncias duas Aluminis scissi uncias 4or, panacis squame aeris, Galbani singulorum unciā unam & dimidiam: Lachryme papaueris. myrrhe singulorum unciam dimidiam: Therebinthine uncias tres, succi mandragore drachmas sex: aceti lib. 4or et ß hoc Emplastrum Vulnera et Vlcera omnia curat:

Aliud Emplastrum quod Digerit, repellit, Exiccat, coroborat, et Cicatricem obducit:

℞ Radicis Brionie pulueris. florum lilij albi, meliloti, puluerum radicis utriusque nymphee an̄ drach. sex. succi oxylapati, succi lapathi minoris, et maioris, quod Hyppolapathū uocatur. Vini granatorum singulorum unciam ß, succi. foliorum chamomille, succi plantaginis an̄ uncias duas: olei ueteris quod sufficiat: ladani unciam unam, terenda terantur. oleum primo et ladanum dissoluantur simul, et lento igni coquantur cum pulueribus usque ad mediocritatem: postea ab igni remoueantur & in mortario cum succis misceantur usque ad consistentiā

[Margin: Thuris. masticis an̄ drach. 4or myrrhe. cinerum ostreorum an̄ drach. duas.]

Spuma argenti, siue litargyrus in Emplastris ad omne efficax est, teste Gale° tertio Methodi & Ætio li° dec.° 4° exiccat, calefacit, abstergit, et moderate refrigerat: Cum oleo solo, aut cum aqua & uino, aut cum aceto exquisitissime est terenda Deinde in mortario, cum liquore, aut oleo, ad Glutinis consistentiam, subigenda, et ad mitiorem ignem decoquenda: Horum omnium supradictorum ratio est inuentrix. De inuentorum uirtute decernit experientia, que magnum quid in omni re prestare potest:

[illegible]

[illegible] Vnguentum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Vnguentum [illegible] extant.

Aliud Emplastrum quod Digerit, aperit,
Extergit, exsiccat, et Cicatricem obducit.

R. Radicum Bryoniae [illegible] alb. [illegible]

[illegible] Hyssopi [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Emplastrum [illegible]

[illegible]

[illegible]

Aliquid est hic Dicendum De Guaiaco quod iam omnibus in pretio est.

Gaiacum aut Guaiacum, lignum est noviter inventum à Lusitanis, quod morbis omnibus. ut multorum fert opinio salubre est. et nisi hebenus sit, ignotum fuit omnibus antiquis doctoribus. Sola igitur experientia rationis expers nobis affectus Guaiaci persuadet. Verum experientia in omni arte, magnum quid prestare potest inquit Gal. octavo de compositione, Medicamentorum. Ratio tamen est inventrix. et de multorum virtute Decernit Experientia; satis tamen constat. experientiam sine doctrina fallacem esse, et doctrinam sine experientia mancam. fallaces igitur sunt qui temere sine doctrina et ratione experiuntur. Quare Medicum rationale prudentem esse oportet. quibus tam tenuem victus rationem instituat: et quibus Guaiacum ministrat, quoniam difficile est unum medicamentum naturis omnibus convenire, aut ut morbi contrarii ab uno medicamento curentur. Guaiacum ut lignum est frigidum est. et siccum, teste Galeno 3° de temperamentis folio secundo in hec verba. Ligna sua quidam natura, frigida sunt omnia: quid ergo ab antiqua quercu differat. plane me ignorare fateor, & eundem affectum cum tenui victus ratione prestabit meo iuditio quercus, aut glandifera pinus. Persuasum tamen nobis est, arbores, resinas fundentes: qualis est Guaiacum. caliditatis. et siccitatis non esse expertes: ratione resinarum, sicut cor nativo et innato temperamento frigidum est, temperamento influente à spiritu et sanguine, quorum est receptaculum: calidum est. Plus ergo in cura morborum resine debetur, quam ligno, cum resine omnes calide sunt & sicce, et tenuium partium, inter se tamen discrepant secundum magis. aut minus. Multa sunt alia simplicia

Contra Usum Guaiaci.

duorum

affectuum secundum diuersitatē ptium, que non minus quā Guaiacum laude digna sunt: Nam quas uires hodie in ligō Guaiaco experimur: hebeno tribuit Gal. li° 6° simplicium quod Guaiacum dimiticum est, hoc est uirtutę sue resine. Victus ratio tam tenuis, que cum Guaiaco instituitur ab omnibus doctis damnatur, p° a Gale° 8° methodi, qui triduanum ieiunium damnat: ne dicam trigentarium, et medicos qui tali ieiunium instituunt carnifices uocat: et alibi inquit inedia quantū prosit ad morbi curatiōem, tantum uel amplius offendit naturam. et Hyppocrates primo aphorismorū dicit in tenui uictu egre delinquunt: quo fit ut magis ledantur idem in eodem dicit: Victus tenuis atq; exquisitus in morbis quidem longis semp periculosus, Hyppo. etiam secundo de ratione uictus in morbis acutis inquit, si in his, qui sani sunt, uictus consuetudo est seruanda, multo magis in egrotis ut interpretatur Gal. Quoniā a consuetis ad insueta trāsire periculosum ē, quoniam natura consuetis gaudet: ut inquit Hyppo. Consueta etsi deteriora fuerint, minus nocent: Quid enim magis contra consuetudinem, aut potius naturam dici potest, quam a cibo ad perpetuam mediam a consueto potu, ad insuetum. a Vino ad aquam, a nobilium societate ad medicorū et Chyrurgorū turbam. A temperato aere ad calidissimum, et intemperatum, a mensa ad lectum, deniq; a luce publica ad densissimas tenebras, O miserū hominem qui sic a medicis in carcerem detruditur uexaturq;, qui non redimitur nisi sanguinis pretio. consumptis carnibus, ne dicā pecunijs omnibus, facta iam Digressione ad miserias eorū qui sic a medicis, ne dicā carnificibus tractantur, quos intueri et releuare digneris, te rogamus ande nos Iesu Chr̄e Ne sic Guaiacum relinquam, audi quid dicit

Galen.

Hominibus precipue biliosis aduersissima res inedia est et febris paratissima causa: Hyppo. li° 7° Aphorismorum dicit corporibus carnes habentibus humidas famam adhibere conuenit: non Biliosis; Fames enim corpora siccat et ad sanitatem reducit. si autem nihil prodesse potest: Guaiaci decoctum, sine tam tenui uictus ra°e; Quare nō potius tenuitati uictus q̄ Guaiaco morbi curatio attribuitur cum dicat Hyppo. famē adhibere oportet hominibus carnes humidas habentibus, At non est hic locus incomoda oīa. que ex Guaiaco insequntur in uniuersum repetere. Vnius tamen hoc in loco recordari aut haud absurdū est. scз, quod cum Domesticis rationi consonis, et uirtuti familiaribus succurrere egris poterimus, nunq̄ ad syluestria et montana siue ad litora indica recurramus.

CROMER (Walter). A Treatise of Medicine and Chirurgery. Sm. folio, ORIGINAL MANUSCRIPT *on paper, containing* 50 *pages of writing and* 48 *blank leaves, ruled throughout in red ; bound in old English calf, with a broad and rich gilt ornamental panel border to sides, with corner fleurs-de-lis and the* ARMS OF KING EDWARD VI IN CENTRES, *probably by Thomas Berthelet, rebacked and corners slightly repaired, but otherwise in excellent preservation* *circa* 1550

A MOST INTERESTING MANUSCRIPT, APPARENTLY UNPUBLISHED, WRITTEN AND BOUND FOR AND PRESENTED TO KING EDWARD VI, on the development of his fatal disease. It begins : " The Contents of this Littell Boke be thes ffollowinge : ffyrste the originall beginning of phisike and Churgerie and who where thauctours and beginners of the same in Ordre as they were and as they be sett fourthe in Picture in the Surgions hall w^t sertayne also authorites of surgerie studyd and Drawne owte by me at the contemplacon of the Surgions. Next ffollowith there a lyttell compendious Draught of Surgerye Devyded in seven hedes or Chapitours." The last chapter contains " Myne opinyon according to lerned authoritie of Auncient Authores of Guaicum ; that wolde to god my body could labour, or my hart could thynke that thinge that myght do yr. moste excellent Ma^te good," etc. This is subscribed " By y^r Graces moste bownden humble subiecte and Dayly Oratour Walt. Cromer." The text begins " Theis bey the Sainges of Authoritie gathered by me of the Olde & Auncient Authores of Physike and Surgerie to ornate and sett forth the Barbers Hall according to the original beginning . . ." The text of the work is in Latin.

Of the author little seems to be known, but that he was a physician of considerable distinction is shown from a reference to him among the State Papers at the Record Office (quoted here from *The Annals of the Barber-Surgeons of London*, by Sidney Young, 1890) : " 19th January, 1530. A letter from De Augustinis, written from the palace at Esher, to Cromwell, desires that Dr. Butts [who had the best practice of any physician of his time, and was a personal friend of King Henry VIII] or Dr. Walter Cromer may be sent to the Cardinal . . ."

Hodgson Sale 1932

1920